

Det er yderligere vigtigt i forbindelse med reguleringer af ejendomsretten at sikre naturgrundlaget, miljøet og kulturarven

Det er også vigtigt at forhindre, at den private ejendomsret bruges til spekulation med henblik på at få hurtige gevinster, og at samfundet inddrager samfundsskabte værdier, og at værdier, som er skabt ved fælles indsats i f.eks. en virksomhed, og som i dag tilfalder dem, der har ejendomsretten, kan tilfalde alle medarbejdere i fællesskab i form af kollektiv ejendomsret. De kan også tilfalde alle lønmodtagere kollektivt eller hele samfundet, dvs. en eller anden form for økonomisk demokrati.

På den måde sikres først og fremmest den enkelte borgers ret til bolig, forbrugsgoder m.v. Det er den form for ejendomsret, det specielt er vigtigt at beskytte. Men også her kan det fra samfundets side være nødvendigt at gribe regulerende ind eller foretage ekspropriation af hensyn til fællesskabets behov eller naturen.

Med formuleringen om, at intellektuel ejendomsret er beskyttet på lignende måde som anden ejendomsret, tænkes der bl.a. på de bøger, som forfattere skriver, og de plader, som musikere indspiller.

Til § 24

Da grundlaget for menneskerettighederne blev lagt for over 200 år siden, var det ud fra ønsket om at sikre menneskenes rettigheder over for staten (kongen, den udøvende magt). Der er fortsat brug for en sådan sikring over for staten (det offentlige).

Men menneskene har ikke kun behov for sikring af deres egne rettigheder. Menneskene – ikke mindst kommende generationer – har også brug for, at naturen og dens mangfoldighed sikres. Ligesom menneskene skal sikres mod overgreb fra staten og andre mennesker, skal naturen også sikres mod sådanne overgreb, så menneskene har en mangfoldig natur at leve i. Det er vigtigt, at der i grundloven er bestemmelser, som angiver grænser for, hvilken brug – udnyttelse – af naturen og naturforekomsterne der er acceptabel, f.eks. i forbindelse med skovfældning, grusgravning, dyrkning af markerne m.v. Der er tale om en beskyttelse mod, at naturgrundlaget ødelægges. Almindelig anvendelse af naturen er således ikke omfattet. Der er således brug for en ny paragraf i grundloven, på samme måde som der findes paragraffer i andre landes grundlove om lignende forhold, f.eks. Belgiens, Finlands, Norges, Tjekkiets og Tysklands.

På tilsvarende måde kan det, som det f.eks. sker i den norske og den finske grundlov, være berettiget at beskytte kulturarven.

Til § 25

Som det fremgår af den nuværende grundlovs § 29, stk. 2, skal en ændring af valgretsaldere efter vedtagelse af Folketinget godkendes ved en folkeafstemning. Det forekommer ikke nødvendigt, da en ændring – det vil i praksis sige nedsættelse – af valgretsaldere alene vil være en udvidelse af demokratiet til andre.

Kravet til valgbarheden er i dag det samme, som gælder for valgretten, med den lille begrænsning, som ligger i, at den pågældende ikke må være straffet for handlinger, der gør den pågældende uværdig i almindeligt omdømme til at sidde i Folketinget.

Valgretsaldere til kommunale valg svarer til valgretten til Folketinget. Ellers kan valgretten ved kommunale valg godt være anderledes, hvilket også er tilfældet, idet ikkestatsborgere godt kan stemme, blot de har boet i Danmark i 3 år.

Med den foreslåede bestemmelse foreslås, at valgretsaldere og valgret i øvrigt til kommunale valg som minimum skal være som ved valgret til folketingsvalg. Men de bør også kunne være mere vidtgående. Ligesom det foreslås, at valgretsaldere kan være lavere end valgbarhedsaldere, hvis valgbarhedsaldere er den samme som myndighedsaldere.

Det vil f.eks. gøre det muligt at have 15, 16 eller 17 års valgret ved kommunale valg, selv om der er 18 års valgret ved folketingsvalg, sådan som vi kender det i en del tyske delstater.

Med formuleringen er der også skabt mulighed for, at valgretsaldere kan sættes ned til f.eks. 15, 16 eller 17 år, selv om valgbarhedsaldere fortsat er 18 år, svarende til myndighedsaldere. Herefter ville argumentet om, at man ikke kan sætte valgretsaldere ned, fordi man ikke bør være valgbar, før man er myndig, ikke længere eksistere.

Når der i stk. 4 og 5 anvendes udtrykket »straffes« og ikke den nuværende formulering, »er straffet«, indebærer det, at der alene refereres til en lovovertrædelse, der fører til straf, efter at vedkommende er valgt. Hvis en person har begået en lovovertrædelse og er blevet straffet herfor samt har udstået straffen, er det udelukkende vælgernes afgørelse, om vedkommende skal vælges. Valgbarheden skal derfor ikke prøves i disse tilfælde. Vælgernes afgørelse er endelig, idet vælgernes må forventes at kende til lovovertrædelsen og straffen.

Ifølge den nye bestemmelse er det i øvrigt ikke muligt at foretage indskrænkninger i valgretten, jf. den nuværende § 29, stk. 1.